



A

בס"ד
Intro

Today we will learn בע"ה of דף טו of מס' תענית, the beginning of the second Perek of Masechta Taanis which details the prayers and fasts that are decreed due to drought. There is also a discussion regarding מגילת תענית which describes the minor holidays that were observed during the times of the 2nd Beis Hamikdash.

Some of the topics we will learn about include the following:

The unique procedures that take place on a public fast day including the additional Brochos which are recited as part of the Shemoneh Esrai.

A

The Prayers and Fasts
that are decreed
due to drought

Unique procedures
that take place on a
public fast day

B

When it is forbidden to fast to commemorate certain minor festivals

Placing ashe on the head of the נשיא along with all those present

B

When it is forbidden to
fast to commemorate
certain minor festivals

Ash is placed on the head
of the נשיא
and all persons present

C

Some of the key terms and concepts we will learn about include:

נשיא - Literally, the prince. He was the spiritual leader of the people, and served as the head of the Sanhedrin.

משמר - The Kohanim were divided into 24 groups who each served for one week in the Beis Hamikdash on a rotating basis.

בית אב - Literally, father's house. These were subdivisions of the משמרות. Each בית אב served one day out of the week of their משמר

C

נשיא

משמר

בית אב





D מעמד - Since a Korban requires its owner to be present while it is brought, public Korbonos required that a representative of all the Jews come to the Beis Hamikdash to witness the Avoda of public Korbonos and Daven on their behalf. Each group was called a מעמד and rotated just like the משמרות.

גדולה מתחילין מן הגדול ובקללה מתחילין מן הקטן - In matters of prominence, we begin with the most prominent. In matters of misfortune, we begin with the least prominent.

D גדולה מתחילין מן הגדול
ובקללה מתחילין מן הקטן



1 So let's review...

The Mishna details the special procedures and Tefillos for the third set of seven תעניות ציבור

משנה זאגט

סדר תעניות כיצד

What is the procedure for these fast days?

מוציאין את התיבה לרחובה של עיר

We bring out the Ark from the Shul to the town square

ונותנין אפר מקלה על גבי התיבה

ובראש הנשיא ובראש אב בית דין

וכל אחד ואחד נותן בראשו

We place ashes on the Ark, on the head of the נשיא and the head of the leader of the Beis Din. Then everyone places ashes on their own head.

2 הזקן שבהן אומר לפניהן דברי כבושין

The eldest among them says the following words that inspire Teshuvah,

Our brothers,

לא נאמר באנשי נינוה

וירא אלהים את שקם ואת תעניתם

כי שבו מדרכם הרעה

Regarding the people of Ninveh it does not say; And Hashem saw their sackcloth and their fasting.

אלא וירא אלהים את מעשיהם

כי שבו מדרכם הרעה

Rather it says;

And Hashem saw their deeds that they had repented their evil ways.

And they then added...

ובקבלה הוא אומר

וקרעו לבבכם ואל בגדיכם

And in the Prophets it says;

Tear your hearts, not your clothes.

3 Afterwards the mishna tells us that...

עמדו בתפלה

מורידין לפני התיבה זקן ורגיל ויש לו בנים וביתו ריקם

כדי שיהא לבו שלם בתפלה

When they begin to Daven Shemoneh Esrai, they send down before the Ark an older man who is accustomed to leading the prayers, one who has children, and whose house is empty, so that his heart should be completely involved with the prayers.

ואומר לפניהן עשרים וארבעה ברכות

י"ח שבכל יום

ומוסיף עליהן עוד שש

He recites 24 blessings out loud, which consist of the 18

blessings of the regular Shemoneh Esrai, plus six additional

Brochos,

and the Mishnah then goes on to list in detail the six Brachos

1 The special procedures for the third set of seven תעניות ציבור

סדר תעניות כיצד

מוציאין את התיבה לרחובה של עיר

ונותנין אפר מקלה...

על גבי התיבה ובראש אב בית דין ובראש הנשיא כל אחד ואחד נותן בראשו

2 הזקן שבהן אומר לפניהן דברי כבושין

לא נאמר באנשי נינוה וירא אלהים את שקם ואת תעניתם כי שבו מדרכם הרעה

אלא וירא אלהים את מעשיהם כי שבו מדרכם הרעה

And Hashem saw their deeds that they had repented their evil ways

ובקבלה הוא אומר וקרעו לבבכם ואל בגדיכם Tear your hearts, not your clothes

3 עמדו בתפלה

מורידין לפני התיבה זקן ורגיל ויש לו בנים וביתו ריקם כדי שיהא לבו שלם בתפלה

ואומר לפניהן עשרים וארבעה ברכות...

שמונה עשרה שבכל יום ומוסיף עליהן עוד שש

4 Later the mishna teaches...
 על הראשונה הוא אומר
 Rashi explains that this is not referring to the first of the six additional brochos, but rather to the Brocho of נא בענינו recited in the standard Shmone Esrei. Since this brocho also requests of Hashem to relieve us of our pain, on these fast days, we add the following at the conclusion of this brocho:
 מי שענה את אברהם בהר המוריה
 הוא יענה אתכם וישמע בקול צעקתכם היום הזה
 ברוך אתה ה' גואל ישראל
 Therefore, the Mishnah calls this the first Brachah of the fast days.
 The six additional Brachos are then said חולי לרופא חולי - בין גואל לרופא חולי and גואל ישראל and רופא חולי עמו ישראל. Therefore, what the Mishnah numbers of 2 thru 7, is actually 1 thru 6 of the unique Brachos.

4 **1** *על הראשונה הוא אומר...*

Is not referring to the first of the six additional brochos (with a red 'X' over a red arrow pointing to the left)

the Brocho of ראה נא בענינו (with a green checkmark over a green arrow pointing to the right)

This brocho also requests of Hashem to relieve us of our pain

At the conclusion we say...

**מי שענה את אברהם בהר המוריה
 הוא יענה אתכם וישמע בקול צעקתכם היום הזה
 ברוך אתה ה' גואל ישראל**

5 על השניה הוא אומר
 The first of the six Brachos is זכרונות - The Psukim we say on Rosh Hashanah.
 At the conclusion we say;
 מי שענה את אבותינו על ים סוף
 הוא יענה אתכם וישמע קול צעקתכם היום הזה
 ברוך אתה ה' זוכר הנשכחות
 Rashi explains that the conclusion is related to the content of the Brachah which speaks of זכרונות. Therefore, we refer to the ים סוף, because regarding יציאת מצרים it says וזכור את בריתי. Of course the Brachah ends with זוכר הנשכחות.

5 **2** *על השניה הוא אומר...*

**זכרונות The first of the six Brachos is
 The same psukim as on Rosh Hashanah.**

At the conclusion we say...

**מי שענה את אבותינו על ים סוף
 הוא יענה אתכם וישמע קול צעקתכם היום הזה
 ברוך אתה ה' זוכר הנשכחות**

6 על השלישית הוא אומר
 The second Brachah is שופרות, also as we say on Rosh Hashanah, and at the conclusion we say;
 מי יהושע בגלגל
 הוא יענה אתכם וישמע בקול צעקתכם היום הזה
 ברוך אתה ה' שומע תרועה
 יהושע is mentioned because לפי שנענה בשופרות ביריחו he was answered through the Shofer in Yericho, and this Brachah ends with שומע תרועה

6 **3** *על השלישית הוא אומר...*

**שופרות The second Brachah is
 also as we say on Rosh Hashanah**

At the conclusion we say...

**מי יהושע בגלגל
 הוא יענה אתכם וישמע בקול צעקתכם היום הזה
 ברוך אתה ה' שומע תרועה**

7 על הרביעית הוא אומר
 The third Brachah is
 אל ה' בצרתה לי קראתי ויענני
 And we conclude with
 מי שענה את שמואל במצפה
 הוא יענה אתכם וישמע בקול צעקתכם היום הזה
 ברוך אתה ה' שומע צעקה
 Shmuel is mentioned because it says there
 שומע צעקה '...ויענהו ה' and this Brachah ends with

על החמישית הוא אומר
 The fourth Brachah is
 'אשא עיני אל ההרים וגו'
 And we conclude with
 מי שענה את אליהו בהר הכרמל
 הוא יענה אתכם וישמע בקול צעקתכם היום הזה
 ברוך אתה ה' שומע תפלה
 Eliyahu HaNavi is mentioned because of the similarity of ההרים
 and הר הכרמל -
 And since at that incident, Eliyahu said ענני ה' ענני, and Rashi
 שומע תפלה ענני זו תפלה, the Brachah ends with

8 על הששית הוא אומר
 The fifth Brachah is
 'ממעמקים קראתיך ה'
 And we conclude with
 מי שענה את יונה ממעי הדגה
 הוא יענה אתכם וישמע בקול צעקתכם היום הזה
 ברוך אתה ה' העונה בעת צרה
 Yonah is mentioned because of the similarity of ממעמקים and
 מעי הדגה -
 And since Yonah said לי מצרה, the Brachah ends with
 העונה בעת צרה.

9 על השביעית הוא אומר
 The sixth Brachah is
 תפלה לעני כי יעטוף
 And we conclude with
 מי שענה את דוד ואת שלמה בנו בירושלים
 הוא יענה אתכם וישמע בקול צעקתכם היום הזה
 ברוך אתה ה' המרחם על הארץ
 - בהעצר שמים רעב, as it says, famine as a result of a drought,
 And since they prayed for ארץ ישראל, the Brachah ends with
 מרחם על הארץ.

7 **4** *על הרביעית הוא אומר...*
The third Brachah is
אל ה' בצרתה לי קראתי ויענני
At the conclusion we say...
מי שענה את שמואל במצפה
הוא יענה אתכם וישמע בקול צעקתכם היום הזה
ברוך אתה ה' שומע צעקה

7 **5** *על החמישית הוא אומר...*
The fourth Brachah is
אשא עיני אל ההרים
At the conclusion we say...
מי שענה את אליהו בהר הכרמל
הוא יענה אתכם וישמע בקול צעקתכם היום הזה
ברוך אתה ה' שומע תפלה

8 **6** *על רש"י הוא אומר...*
The fifth Brachah is
ממעמקים קראתיך השם
At the conclusion we say...
מי שענה את יונה ממעי הדגה
הוא יענה אתכם וישמע בקול צעקתכם היום הזה
ברוך אתה ה' העונה בעת צרה

9 **7** *על רש"י הוא אומר...*
The sixth Brachah is
תפלה לעני כי יעטוף
At the conclusion we say...
מי שענה את דוד ואת שלמה בנו בירושלים
הוא יענה אתכם וישמע בקול צעקתכם היום הזה
ברוך אתה ה' המרחם על הארץ



10 ר' יהודה אומר
לא היה צריך לומר זכרונות ושופרות
אלא אומר תחתיהן
רעב כי יהיה בארץ דבר כי יהיה
אשר היה דבר ה' אל ירמיהו על דברי הבצרות
Rebbe Yehuda replaces Zichronos and Shofros with these two
passages from the Prophets.

The next three parts of the Mishnah
ממעשה בימי רבי הלפתא...
שלש תעניות הראשונות אנשי משמר מתענין ולא משלימין...
כל הכתוב במגילת תענית
Will be reviewed as part of their respective Gemaras

10 ר' יהודה אומר
לא היה צריך לומר זכרונות ושופרות
אלא אומר תחתיהן
רעב כי יהיה בארץ אשר היה דבר ה'
דבר כי יהיה אכל ירמיהו
על דברי הבצרות

*Rebbe Yehuda replaces זכרונות and שופרות
with these two passages*

11 The Mishnah towards the end continues:
אין גוזרין תענית על הצבור בתחילה בחמישי
שלא להפקיע השערים
We may not decree fasts upon the community beginning on a
Thursday, in order not to cause price increases which would
occur if people bought more food than usual on that day, since
they would be preparing a large meal for after the fast Thursday
night, in addition to the Shabbos meals. The merchants, on the
other hand, will think that people are hoarding food because of
an impending shortage as a result of the drought.

11 אין גוזרין תענית על הצבור
בתחילה בחמישי
שלא להפקיע השערים

*So as not to cause price increases
which would occur if people bought more food
than usual on that day*

For after the Fast meal For the Shabbos meals

*But the merchants will think
its because of an impending shortage
as a result of the drought*

12 However, if the second fast day is on Thursday, they'll realize
that the increased shopping is because of the fast day. There-
fore,
שלש תעניות הראשונות שני וחמישי ושני
ושלש שניות חמישי שני וחמישי
The first set of three begins on a Monday, followed by Thursday
and the following Monday. The second set may begin on a
Thursday.
ר' יוסי אומר
כשם שאין הראשונות בחמישי
כך לא שניות ולא אחרונות
Rebbe Yossi says that all three sets must begin on a Monday.
The set of seven fast days also follows that pattern of Monday
and Thursday, etc.
=====

12 *But, if the second fast day is on Thursday,
they'll realize that the increased shopping
is because of the fast day*

Therefore...

שלש תעניות הראשונות שלש תעניות הראשונות
שני וחמישי ושני חמישי שני וחמישי

ר' יוסי אומר
כשם שאין הראשונות בחמישי
כך לא שניות - ולא אחרונות
All three sets must begin on a Monday





13 The Mishnah continues:
 אין גוזרין תענית על הצבור
 בראשי חדשים בחנוכה ובפורים
 We may not decree a fast on the community for Rosh Chodesh,
 Chanukah, or Purim.
 ואם התחילו אין מפסיקין דברי רבן גמליאל
 However, if a series of fasts had already started, it is not
 interrupted if one of these days falls out during the set, and we
 fast on those days.
 אמר רבי מאיר
 אף על פי שאמר רבן גמליאל אין מפסיקין
 מודה היה שאין משלימין
 However, says רבי מאיר, even רבן גמליאל who said that we do not
 interrupt, agrees that the fast is not completed into the evening.
 וכן תשעה באב שחל להיות בערב שבת
 This is also true if Tisha B'av falls on Erev Shabbos.
 It must be noted that according to our fixed calendar Tisha B'av
 cannot fall on Friday.
 =====

13
 אין גוזרין תענית על הצבור
 בראשי חדשים בחנוכה ובפורים
 ואם התחילו אין מפסיקין
 דברי רבן גמליאל
 אמר רבי מאיר
 אף על פי שאמר רבן גמליאל אין מפסיקין
 מודה היה שאין משלימין
 וכן תשעה באב שחל להיות בערב שבת

14 The Gemara begins by pointing out that the special procedures
 mentioned in the beginning of the Mishnah are done only
 during the third set of seven fast days.
 As the Braisa clearly states;
 שלש תעניות ראשונות ושניות
 נכנסים לבית הכנסת ומתפללין כדרך שמתפללין כל השנה כולה
 During the first and second sets of fasts, they enter the Shul and
 Daven as they do the rest of the year.
 ובשבע אחרונות מוציאים את התיבה לרחובה של עיר
 During the last set of seven fasts, they bring the Ark into the
 center of town and follow the other procedures mentioned in
 the Mishnah.
 =====

14
 The Gemara begins by pointing out
 that the special procedures
 mentioned in the beginning of the Mishnah
 are done only during
 the third set of seven fast days.
 בריתא
 שלש תעניות
 ראשונות ושניות
 נכנסים לבית הכנסת
 ומתפללין
 כדרך שמתפללין
 כל השנה כולה
 ובשבע אחרונות
 מוציאים את התיבה
 לרחובה של עיר

15 The Gemara continues to discuss the Mishna which said ashes
 are first placed on the head of the נשיא and then everyone else
 places ashes on their own head.

15
 Ashes are first placed on
 the head of the נשיא
 and then everyone else places
 ashes on their own head



16 This is challenged from a Beraisa:
 רבי אומר
 בגדולה מתחילין מן הגדול
 שנאמר ויאמר משה אל אהרן ולאעזר ולאיתמר
 In matters of prominence we start with the most prominent, as we see that Moshe Rabeinu spoke first to Aharon, and then to his sons.
 ובקלה מתחילין מן הקטן
 בתחלה נתקלל נחש
 ואחר כך נתקללה חוה
 ואח"כ נתקלל אדם
 In matters of misfortune we begin with the least prominent, as we see that the snake was cursed first, followed by Chava, followed by Adam.
 Why do we start with the נשיא, since this is a misfortune?
 The Gemara answers היא חשיבותא לדידהו, this is a matter of distinction for them. It's as if they are saying to him אתון חשיביתו עלן רחמי אבי"ע, למיבעי עלן רחמי אבי"ע, you are distinguished enough to ask for mercy on behalf of everyone.

17 The Gemara continues:
 רבי אבא דמן קסרי explains that the ashes are placed on the נשיא's head by others - he doesn't do it himself - because אינו דומה מתבייש מעצמו למתבייש מאחרים
 Being humiliated by your own hand is not comparable to being humiliated by others. Rashi explains that they will feel more anguish if others place the ash for them.
 The Gemara concludes by teaching that the ash is placed במקום תפילין, in the place where the Tefillin of the head are worn, as the Posuk says;
 לשום לאבילי ציון
 לתת להם פאר תחת אפר
 To establish for the mourners of Tziyon, to give them beauty in place of ashes

16 *במיתא*

<p>רבי אומר ובקלה מתחילין מן הקטן בתחלה נתקלל נחש ואחר כך נתקללה חוה ואח"כ נתקלל אדם</p>	<p><i>במיתא</i> בגדולה מתחילין מן הגדול שנאמר ויאמר משה אל אהרן ולאעזר ולאיתמר</p>
---	---

Why do we start with the נשיא since this is a misfortune?

▼

הא חשיבותא לדידהו
this is a matter of distinction for them
אתון חשיביתו עלן רחמי אבי"ע

17 *רבי אבא דמן קסרי*

אינו דומה מתבייש מעצמו למתבייש מאחרים

▼

The Gemara concludes by teaching that the ash is placed במקום תפילין

▼

לשום לאבילי ציון
לתת להם פאר תחת אפר
To establish for the mourners of Tziyon to give them beauty in place of ashes